

ABONAMENTE:

pe an, plătit anticipat.
 pentru cafele, industrii,
 particulare și ad.

Onor Palatul Cultural

Arad

Luceafărul

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

REDACȚII ȘI ADMINISTRATII:

TIMIȘOARA

I, Piața Lenau 3 — Telef. Tipogra-
fiei 14-14

ARAD

Str. Vasile Goldiș 5 — Telefon 14-71

Despre cum nu
 trebuie făcută pro-
 paganda culturală

Propaganda culturală la sate figurează ca un punct de onoare în programul tuturor asociațiilor înființate cu sau fără rost. Zicem „cu sau fără rost”, pentru că îndată după război, au apărut — ca ciupercile după ploaie — nenumărate înghobări cari tindeau spre același scop: ridicarea nivelului cultural.

Cum viața orașelor, din neglijența și desinteresul condamnat al unora și al altora, nu încadrează pe toți intelectuali locali, am înregistrat situația paradoxală, că membrii unei asociații, pe parte și din a doua, a treia, toate cu același idealuri.

Se putea oare, în aceste condiții desfășura o activitate rodnică?

Nei credem, adică mai precis noi suntem convinși că nu. Dovezi se pot culege din bilanțul anual al aproape tuturor celor ce militează pentru ridicarea nivelului cultural.

Și — apoi, chiar atunci când — de bine de rău — s'au organizat conferințe la sate; spectacole artistice sau literare, întocmirea programului a fost defectuoasă, pentru că acesta a fost alcătuit în birouri somptuoase, fără a se ține seamă de necesitățile de pe teren.

Într'un sat de crescători de vite, nu-ți îngădui să se țină conferințe — luăm în întâmplare o pildă — despre viticultură, dupăcum în alt sat, de agricultori, conferință despre importanța... pederilor, ar fi cât se poate de ne la locul ei.

Calitatea spectacolelor artistice au fost, de asemenea de dorit. Ce rost are reprezentarea farsei „Ovidiu Șica-ri” — de o pildă — într-o comună de viticultori și agricultori? Sau un festival literar, cu povești, schițe și poezii? Folosesc acestea plugarilor?

Nei ne permitem a crede, că nu, nici depe urma lor, nu se poate marca nici un progres și nici un rod, prin urmare nu se contribuie cu absolut nimic la culturalizarea maselor.

Toate acestea ar trebui înlocuite prin conferințe medicale — despre igiena locuințelor, igiena trupeză, alimente etc. — prin conferințe agricole sau viticole — după preocupările localnicilor — toate îmbinate cu demonstrații practice, mai în măsură ca orice altă vorbărie — să convingă pe ascultătorul că, poate atunci la primul contact cu lucrurile teoretice ale unei vieți pe care ar putea-o duce.

În concluzie, asociațiile prea numeroase și inactive, ar trebui să se auto-dissolvă — ca având existența perfec nejustificată — iar membrii lor să se încadreze în altele vii și puternice.

Bătrâna „Astra”, care-a jinit vie flacăra românismului sub opreliștea tirană a stăpânirii nedrepte de ieri, oferă oricui vrea să muncească pentru progresul patriei jărănești, posibilități vaste și bine organizate de muncă. Iar acei cari înțeleg chemarea adevărată a intelectualului ce se urea în slujba nației sale, trebuie să-și dea seama de paradoxul situației lor: Decor într-o asociație ce nu-și dovedește cu nimic rosturile. Și natural, să tragă consecințele.

Teodor Almazan

Nu exista frontiere perfecte — a spus d-l Hitler în Reichstag

Fuehrer-ul a criticat atitudinea unor puteri europene — „cari au exercitat o violență asupra poporului german”

Berlin, 19. (Rador). — Aseară la orele 20, Reichstagul a jinit ședință solemnă. Printre miniștri erau și membrii guvernului austriac, ca oaspeți.

D. Goering a salutat pe oaspeți și a dat cuvântul d-lui Hitler.

Fuehrerul a făcut un istoric al evoluției ideii naționalităților afirmând că tocmai aceia cari au făcut războiul cel mare, în numele acestei idei cuprinsă în punctele lui Wilson, au căutat să exercite violența cea mai brutală asupra poporului german, căutând să-și jine, în ciuda legii firești a lucrurilor, despărjit în mai multe bucăți sângerate.

Desigur nu se pot realiza frontiere perfecte, dar fiind penetrația popoarelor din Europa dealungul istoriei. Dar constituirea unui stat german, — Austria — despărjit de restul germanilor, era o nedreptate flagrantă.

Oratorul arată că imediat după război, poporul Austriei a hotărât cu 95 la sută din sufragii, alipirea la Reich, dar că apostolii dreptății și ai adevărului democratic, au înăbușit acest glas al poporului austriac și au dat concursul pentru menținerea acestei pseudo-soveranității pe spatele unui popor nerick.

Acum 75 milioane oameni se aliază în spatele Fuehrerului.

„ANSLUSS-UL A ÎNTĂRIT AXA ROMA-BERLIN”

D-l Hitler citează atitudinea favorabilă a Poloniei, Ungariei, Jugoslaviei și în special a Italiei. Reamintește apoi soarta trimisă d-lui Mussolini și spune că Anschluss nu a făcut decât să întărească axa Roma-Berlin.

La urmă a anunțat că dizolvă Reichstagul vechii Germanii și convoacă pentru zece Aprilie poporul Germaniei-Mari, inclusiv Austria, la plebiscit pentru a da o nouă adunare legislativă.

Care celor 50 milioane alegători să susdea Fuehrerului încă patru ani pentru a putea desăvârși unificarea Reichului.

Reacțiunea Austriei...

În Austria, reacțiunea a venit. Patrioții au simțit o dragoste fanatică pentru rasa lor și pentru libertate.

Autodeterminarea care se acordă și primitivilor era refuzată germanilor. Cine să se miră că popoarele cărora li-se refuză cu încăpăținare dreptul natural, caută să și-și asigure prin propria lor forță? Germania nu mai putea, ca putere mondială, tolera înghiunțirea Austriei și de aceea a avut la Berteschgaden întrevvedere cu Schuschnigg, făcând ultima efortare pentru a realiza ideile de dreptate pentru toți austriacii.

Schuschnigg a înșelaț buna sa credință. La respins oferta și a fost govălmie. Campania de defăimare contra Germaniei era în mare parte, deslănțuită din biroul de presă al lui Schuschnigg.

Prințul Radziwil a fost scos de sub tutelă

VARSOVIA, 19. (Rador). — Curtea de Apel din Poznan a ridicat tutelă pusă de familie asupra Prințului Mihail Radziwill.

Se știe că el vrea să se însoare cu o femeie din popor. Fiind foarte bogat, familia sa a vrut să-l puță sub tutelă. Acum este liber să se însoare.

Demisiu din magistratură

BUCUREȘTI, 19. — D-lui Bonea, consilier la Inalta Curte de Casație și Stănescu-Buzău, consilier la Curtea de Apel București, au demisionat din magistratură.

Anunțarea plebiscitului a fost o cercare de atentat contra voinței poporului.

D-l Hitler a hotărât să pună capăt opresiunii care copleșea pământul său natal. Ultimatum-ul a fost numai o asigurare că nu se va mai tolera asuprirea austriacilor. Dovadă ca această atitudine era cea dreaptă, este că în trei zile, fără niciun foc de armă, Austria întregă s'a aruncaț în brațele germanilor.

Schuschnigg și acoliții săi pot mulțumi germanilor că au scăpat cu viață.

La 10 Aprilie: Plebiscit pentru Reich și pentru Reichstag

BERLIN, 19. (Rador). — Fuehrerul a dat o ordonanță prin care se dispune ca în afară de plebiscitul din Austria, tot la 10 Aprilie să se consulte și poporul german din vechiul Reich în privința alipirii Austriei la Reich-ul german.

În acest scop, dsa a dizolvat Reich-ul pe ziua de 9 Aprilie, urmând ca la 10 Aprilie să se facă și plebiscitul din Reich și alegerile pentru Reichstag.

BERLIN, 19. (Rador). — Guvernul a decis înființarea pe lângă Ministerul propagandei Reichului, a unei direcții centrale a propagandei pentru plebiscitul dela 1 Aprilie.

Noul serviciu va fi sub direcția conducere a d-lui dr. Goebbels, ministrul propagandei.

ZIARIST ENGLEZ EXPULZAT DIN AUSTRIA

LONDRA, 19. (Rador). — „Daily Telegraph and Morning Post” anunță din Viena că poliția secretă a invitat, fără să comunice din ce motive pe dl Geyde, corespondentul ziarului de mai sus, să părăsească teritoriul austriac. Dl Geyde era corespondentul ziarului de 13 ani.

Libertatea de care se bucură fostul Cancelar Schuschnigg

VIENNA, 19. (Rador). — Mama Prințului Starhemberg a fost pusă în libertate.

D-l Schuschnigg are libertatea de a vorbi cu cine vrea și de a se plimba prin casă și prin grădină, dar în ultimul timp

libertatea, i-a fost oarecum redusă, deoarece vienezii îi sunt ostili.

S'au luat măsuri și pentru scutirea fostului președinte Miklas, orice plăcere.

ECOUUL literar - artistic

ingrijit de Floarea Ciura-Ştefănescu

Călătorule,

Mi-ai furat din suflet soarele,
De pe buze rugăciunile,
Din viaţa mea, minunile.

M'ai lăsat:
Cruce răstăgănită 'n zări;
Te caut peste mări,
Să-ţi mângâiu genunchii tăi de popas —
Am rămas,
Holdă de lumină şi spic,
Sub un cer atât de mic;
Uneori sunt zare,
Mă pipăiu,
Simt cum mă topesc,
Şi totuşi trăiesc
Pentru ziua 'n care,
Drumurile tale se stărgesc.

Călătorule,
Ochii mei de culoarea zorilor,
Sunt tristeţi despătite.
Pe umerii florilor;
Sunt luminite,
Stale aprinse în coşite
De Consănzienne cu brăuri de lună;
Ochii mei blânzi ca o noapte brună,
Nu te mai găsesc...
Umbra paşilor domoli; de spumă,
Nici o lacrimă n'o mai sărută;
Din viaţa ta fără să simţi; alunec,
Şi când mă vei simţi, volu fi pierdută.

Călătorule,
Ai prăbuşit peste viaţa mea senină,
Atâtea neguri fără de lumină.
Mira Abrudeanu

Umbre

In ghiocul palmelor te-am frânt —
magie —

Cu ochii plini de ape somnoroase,
Îţi simt fluidu 'n carne şi în oase,
Şi mă cufund în mine, ca'n beţie.

E-o cârciumă murdară — acolo 'n sânge,
Unde cobor în floare seară,
Prin zarea prăfuită de pahară,
Şi bezna ce mă doare- şi mă strânge.

Cu paşi de somnambul abla alunec
Pe scândurile înmuiate 'n vutcă,
Şi mucuri de țigare îmi aruncă
Sfidarea lor pe nări de întuneric.

Viaţa mea, aş vinde-o ca pe-o zdreanţă,
Sau aş strivi-o 'n dinţi ca un pahar,
Să nu mai pot leşi din mine iar...
Inima mea ruginită cleanţă,

Să 'ncremenească 'n timp, ca un cadran
Cu minutare schifode, din care
Nu mai porneşte nici un drum spre zare,
Şi nu mai poposeşte nici un an.

Silviu Manta

In târg

Schiţa

— „Ce sunt astea domnule?” întrebai eu pe negustorul ambulant care le vindea.

— „Iacă, nişte flori- d-şorule” îmi răspunse omul.

— „Flori adevărate?”

— „Nu, de sticlă”.

— „Ei vezi, ştiam eu că nu pot fi adevărate. He-he!, ia auzi, cum să fie adevărate când e-abea Martie iar trandafirul răsar oho!”

— „Nu-s trandafiri d-şorule, sunt tulipane.”

— „Aha, sunt lalele” fac eu.

— „Da sunt... lalele”.

— „Şi din ce zici că sunt făcute astea?”

— „Din sticlă.”

— „Ei, aş! Asta n'o cred în ruptul capulul. Adecă ce, nu văd eu că's de hârtie? Ori poate c'oi fi chior?”

— „Ba nu, dar...”

Eu profit de ocazie, fac pe supăratul şi o şterg foarte elegant.

Mă plimb prin târg. Privesc la dreapta şi la stânga, dar nimic nu mă atrage. Mă frământă încontinuu un gând: Care o fi preţul florilor așa zise „de sticlă”.

— „Domnule,” mă adresez iar vânzătorului, revenind atras de magnetul curiozității, după ce făcusem inconjurul pieţii, „domnule, zici că-s de sticlă, nu? aş vrea să ştiu cât ceri pe bucată.”

— „Tri lei” vine răspunsul.

N'am aşteptat mai mult. M'am cărăbănit şi mai contrariat: în primul rând, lalelele nu puteau fi de sticlă, şi apoi preţul era revoltător.

Şi iarăşi mă 'nvârt prin târg cu un prefăcut aer calm. Zic „prefăcut”, fiindcă gândurile nu mă lăsau în pace. „Măi, ce-ar fi să iau şi eu măcar una. P'ata roz. Ba pe cea roşie. „Dar mă desaprobam imediat. Ba lasă să-i 'nvâţ minte pe păr-litu' de negustori!” Mai trece ce mai trece, dar cu cât vremea se scurge, caut tot mai multe argumente pentru a-mi dovedi mie însumi că aş face bine să cumpăr şi eu o lălea, „doar așa de încercare”. Şi încet, încet, mă dau pe lângă vânzător, cu cea mai „englezăscă” înută din lume.

— „Ia dă-mi şi mie o floare d'aia care vrei să mă minţi că e de sticlă”. Şi iau una roz. În momentul acela mă lovesc cu palma peste frunte. „Măi, că prost fusei. Dece n'am cumpărat-o p'a ruşle?”

Da, negustorule, negustorule!

— D'apu, luaţi-o şi pe aceea, d-şorule”.

Mă las ispitit şi scot banii din portofel. Inşă, ghinion! imediat ce-o plătesc, dau cu ochii de o lălea galbenă. Ce e de făcut? Parale mai aveam eu, dar nu voiam să mi le cheltuesc pe toate florile târgului. Totuşi pentru a-mi satisfa-

ce dorinţa de a avea lăleaua în mână, desprind planta din cuieru-i artificial şi încep s'o examinez de aproape. Atunci deodată îmi apare în faţa ochilor scena de adineaori care mă sileşte să fac pe ambiţiosul.

— „Şi d-ta susţii că florile acestea sunt de sticlă?” mă întorc eu spre negustorul uimit de această bruscă schimbare.

— „Da d-şorule,” răspunde el cu un ton plictisit” sunt reclama fabricii X din comuna Y.”

„Hotărât, omul ăsta îşi bate joc de mine” cuget eu un moment. Dar numai un moment, căci planta plictisită poate şi ea — ca şi stăpânul ei — de lungă aşteptare a clienţilor, mă îndeamnă parcă să-i schimb domiciliul. Vorba e acuma cum să ies cu faţa curată.

— „Uite ce e” zic, vrând să împac dorinţa de a avea floarea, cu ambiţia de a rămâne neclintit în hotărârea-mi „uite ce e, deşi nu cred că e de sticlă, îi-o iau totuşi fiindcă e ultima colorată galben, dar încodată nu e de sticlă, nu poate fi de sticlă.”

Dar această chestie nu-l mai interesa pe vânzător de vreme ce plătisem. Eu totuşi rămăsei mulţumit de felul cum am ieşit din încurcătură, precum şi de bunul târg pe care l-am făcut. Şi acum mergeam mândru acasă, gândindu-mă la efectul pe care-l va produce „puiul târgului”.

Şi cu toate astea, privind la florile din mână, îmi păreau acum mai şterse, iar parfumul lor, — căci atunci când le-am văzut pentru prima dată aveau parfum — dispăruse aproape cu totul. Ceeace nu mă împiedica însă să fiu voios căci plantele din mână constituiau cu adevărat o raritate.

Şi cum merg așa, îl văd la colţ pe Mircea.

— „He-he-he, Mircea!” în strig eu de pe trotuarul celălalt, „uite ce „puiul târgului” mi-am cumpărat. Lălele, nu glu-mă.”

— „Măi,” se miră Mircea, „şi te-au costat mult?”

— „Treţ franci bucata” răspund eu fainic, ca şi când cine ştie cât m'aşl fi târguit pentru preţul ăsta; „da' asta nu-i nimic: din ce crezi că-s făcute?”

— „Or fi din carton” îşi dă Mircea cu părerea.

— „Aş, ce carton?” răspund eu jignit şi fudul „sunt din sticlă veritabilă!”

Constantin Al. Petre

*) Sub coltarul „Primi paşi”, publicăm lucrările începătorilor.

Autorul schiţei de azi, are 13 ani vârstă, elev de liceu, ale cărui epigrame cu mult duh, au apărut tot la „Ecou literar”, acum câteva luni.

Copilărie

Oraşul anilor mei de păpuşă,
Îşi culege cerul din cenuşă;

Prin fereastra trunzelor bronzate,
Soarele îmi râde ca un frate;

Când pe gene umede de ploaie,
Amintirea, crengile-şi îndeale.

Pe uşa cu blâni de păpădie,
Nu te mai găsesc copilărie.

În locul smelilor cu coada 'n nor,
Melancolia putredă de flori,

A nins păienjenişuri de mătăasă,
Să nu te vad prin sita ei cea deasă

Din porţi copii au fugit cu tine,
Şi l-ai ascuns de-atunci, atât de bine

Sub plepili cu luciferi trişti şi grai,
Nimic n'a mai rămas din anii mei;

Din ochii plini de soare şi brânduşă,
Copilărie — jocul anilor mei de păpuşă

Urabia

Cip — cirip...

Mă 'nfrîp
Luminia-aprinsă în soare.
Puf vrăjlit mereu să zboare.

Şi pe lună şi în zori
În baloane moi de noii...

Cip — Cirip...

Cip-Cirip.

Infrip

Din foije de argint,
Şi din vreascuri şi din vânt,
Casă caldă 'n ceruri albe,
Cu ferestrele spre naţbe;

Puişori fără de pene,
În culcuş de vis şi lene...

Cip — Cirip.

Cip — Cirip...

Primăvara,

Cîp, cîp, cîp,

Împarte bănuşi de ploaie;
Pân' ce streăşina se 'ndoaie;
Sub umbrela-i de atlas,
Stau cu puii la taifas;

Cîp, cîp, cîp,
Primăvara 'mi cântă 'ntruna,
Şi-l răspund cu cip,

Cirip.

Floarea Ciura-Ştefănescu

Cărţi

Ed. I. Găvănescu: Ion Monorai

D. Ed. I. Găvănescu, vechiu şi harnic publicist arădan, ne oferă a doua lucrare biografică şi critică din galeria figurilor ardelenene.

Intâia, era închinată lui Popovici-Desseanu şi, cea de a doua, istoricului Ion Monorai, foarte puţin cunoscut în literatura istorică.

D. prof. Ed. I. Găvănescu şi-a propus tocmai să înscrie numele lui Ioan Monorai în rândurile istoricilor noştri, arătând că lucrarea „Scurta cunoştinţă a lucrurilor din Dacia”, găsită în manuscris, este o lucrare de valoare şi că autorul ei, preotul Ion Monorai, poate

fi considerat istoric ardelenan, din grupul „Şcolii ardelenene.”

Ion Monorai studiasse teologia la universităţi mari din străinătate, printre care şi cea din Liou, de unde se întor-se în Ardeal cu mintea luminată şi cu sufletul vibrând de iubirea faţă de ardelenii lui. Iscându-se o polemică între Petru Maior şi vienezul Kopitar, în jurul „Istoriei pentru începutul Românilor în Dacia”, Ion Monorai scrie „Scurta cunoştinţă a lucrurilor din Dacia”, sa

să-i susţie pe Petru Maior.

În biblioteca Academiei Teologice din Arad, d. profesor Eduard I. Găvănescu a găsit opera inedită a lui Ion Monorai, în două versiuni: românească şi latinească. Ultima, poartă titlul „Brevis Notitia Rerum Dacicarum.”

Istoria lui Ioan Monorai cuprinde întâmplările istorice petrecute dela începuturile Daciei până la revoluţia lui Horia, când trăie autorul.

Ioan Monorai şi-a scris cu măiestria

opera care surprinde prin unele concepţii interesante şi stilul colorat că atestă un scriitor autentic.

În deosebi, s'a nizuit să dovedească latinitatea neamului românesc şi conştiinţele şederii noastre pe aceste plaiuri.

Combate astfel pe cei trei talmeşi duşmani ai noştri, Sulzer, Engel şi Edouard, care susţineau teze potrivnice nouă.

D. Ed. I. Găvănescu crede că ar fi bine venit momentul ca opera lui Ion Monorai să fie tipărită, dându-se astfel satisfacţie unui nume care a rămas necunoscut, deşi opera lui l-a consacrat istoric de merit.

Japonezii pregătesc o nouă ofensivă Situația cinematografeleor comunale în 1938

HANKOU, 19. (Radior). — „Havas” transmite: Retragerea japonezilor pe malul stâng al Fluviului Galben către Nord, la frontiera dintre provinciile Honan și Shansi, pare să se accentueze. Trupele chineze sunt pe punctul de a încerca orașul Pinglin. Pe linia ferată Tientsin—Pukieu se dau lupte puternice. Localitatea Terg-Sien este încercută de trupele japoneze. Croniclele chineze bine informate, cred că japonezii vor declanșa o nouă ofensivă contra orașului Su-tsau, unde se semnalează importante concentrări de trupe.

CHINEZII ÎN RETRAGERE
PEHING, 19. (Radior). — Detașamentele japoneze ce operează în sudul provinciei Suantung înaintă zilnic. Japonezii au cucerit orașul Teng-Sien și orașul Lin-Ceng. Chinezii se retrag spre Yest, după ce au opus o rezistență îndârjită. După trei zile de lupte grele, japonezii au cucerit orașul Yi-Ceu, bine fortificat, la Est de Shantung, cu o populație de 150.000 locuitori.

După un deficit de 5 milioane în cinci ani, cinematografele au dat, în mai puțin de doi ani, un excedent de 3 milioane lei. — Cauze și efecte. — Renovarea cinematografului „Apollo”

În cinematografele comunale, „Apollon” și „Apollo”, avem o întreprindere învinsă. Termenul nu e greșit ales, căci, ne mai aducem aminte de alarma ce s'a dat până la jumătatea anului 1936 cu privire la aceste două cinematografe, cari aduceau primăriei un deficit anual de un milion lei.

Astfel, în decurs de cinci ani, până la 1 August 1936, deficitul s'a ridicat aproape la 5 milioane lei.

Această situație a dat naștere la justificate îngrijorări edililor orașului cari nu mai știau ce să facă și la un moment dat, s'au gândit să concesioneze cinematografele.

CAUZA DEFICITULUI

Când primăria a înființat cinematografele, a avut firește, o inspirație ferocă și pentru ea și pentru public.

În primii cinci ani, nici unul din aceste două scopuri nu s'au realizat. În loc de venituri, primăria a avut pagube, iar publicul, spectacole slabe cari l-au dăsarănit.

De aceeași Petruca toate intențiile bune, aproape în permanență, au fost subminate de persoanele cari au fost pușe în fruntea cinematografeleor comunale. Ei au dat dovadă de o incapacitate crasă și n'aveau nici o pricepere pentru misiunea ce le-a fost încredințată.

Cinematografele, întâi de toate, sunt o întreprindere comercială. Se cerea, prin urmare, ca acei cari le-au condus să aibă și spirit comercial, dar mai ales să se priceapă în afacerile cinematografice, să cunoască casele de filme și filmele bune.

Nici una însă, nici alta. Dar ca totuși, să nu-și piardă posturile au invocat fel de fel de motive, inducând autoritatea în eroare.

CÂTEVA EXEMPLE

Ca să nu fim banuți că facem afirmații gratuite, vom ilustra ceiace susținem cu câteva exemple.

După cum se știe, la începutul fiecărui sezon, casele de filme își oferă marja și încheie contracte. Cum însă se angajează și filme cari nu sunt sosite în țară, sau cari nici nu sunt terminate, valoarea lor nu poate fi cunoscută. Un singur mijloc de control există: Articolele și criticile din revistele de specialitate din străinătate.

Un conducător de cinematografe, este obligat să urmărească aceste reviste.

Fiind ignorat însă singurul mijloc de orientare, reprezentanții caselor de filme, dibaci cum sunt, au indus pe conducători în eroare, reușind să încheie contracte oneroase în paguba cinematografeleor.

Înta câteva exemple: Filmele „Taras

Bulba”, „Martha” și „Pînouri Noi”, angajate cu peste jumătate milion, au adus un deficit, apreciabil la încasari.

Cazuri din acestea au fost numeroase. De unde se poate vedea, că cinematografele, pe lângă o regie grea, au mai suferit și pagube pe care a trebuit să le acopere primăria. Ba s'au mai rulat și filme mediocre cari n'au acoperit nici costul lor.

Asa s'a realizat deficitul.

DELA 1 AUGUST 1936

Situația arată, cum spuneam și mai sus, era să ducă la înstrăinarea cinematografeleor comunale.

Sa mai facu însă o ultimă încercare prin aducerea domnului Corneli Grozavescu în fruntea cinematografeleor comunale, funcționar de carieră și cu reale însușiri comerciale.

Prima măsură de salvare a situației a fost reducerea regiei și a personalului la strictul necesar. Apoi, de acord cu comisia specială de supraveghiere, a introdus la cinematografe o reformă revoluționară care a pricinuit mari suferințe caselelor de filme.

Dar, până în cele din urmă, reforma a fost acceptată.

Astfel, de unde înainte, pentru orice film achiziționat, pe lângă procentele de 35—50% din încasările brute, se mai garanta și o sumă fixă a caselor de filme, sumă care varia între 20—100.000 lei, s'a introdus un sistem nou.

Auume: Casele de filme sa controcere cu cinematografele. Adeca sa den filmele fără nici o condiție, iar din încasările brute, să se suporte regia, impozitele și toate celelalte spese. Restul să se împartă pe din două între cinematografe și Casele de filme.

ÎN MAI PUTIN DE DOI ANI 3 MILIOANE LEI BENEFICIU

Noua reformă a dat rezultate excelente. Casele de filme, cointeresate la încasari fără nici o altă asigurare, au adus pe ceranțele celor două cinematografe comunale, numai filme bune.

Dar sistemul mai are avantajul, pentru cinematografe, că nici de pe urma filmelor proaste nu pierd nimic.

În felul acesta, s'a realizat, în mai puțin de doi ani, adică dela 1 August 1936 până în prezent, un beneficiu net de aproape 3 milioane lei, bani cari înainte intrau în punga Caselor de filme.

Prin aceasta dl Corneli Grozavescu a dat dovadă de o mare pricepere în afacerile cinematografice.

Publicul, deasemenea, e multumit că i se oferă spectacole mai bune.

RENOVAREA CINEMATOGRAFULUI „APOLLO”

În urma acestui rezultat, primăria s'a dovedit mai înțelegătoare față de cinematograful „Apollo”, care, după cum se știe se afla într'un strigător hal de ruină.

În bugetul pe anul financiar 1938—39 după cât suntem informați s'a prevăzut suma de două milioane lei cu care se va face renovarea acestui cinematografe, după un plan întocmit de dl arhitect Rășoiu.

Edificiul va suferi importante transformări, iar mobilierul actual, va fi înlocuit cu altul nou.

Lucrările odată terminate Timisoara se poate mândri cu două cinematografe din cele mai moderne.

Radu Bârnea

Guard comunal hoș

Intr'o singură noapte a comis două furturi

Parchetul Tribunalului din Timiș-Torontol, instruește un caz destul de interesant, al gardului comunal Gheorghe Lepure din Sănnicolaul-Mare.

În noaptea de 18—19 Februarie a. c., gardul pus să păzească avutul public și liniștea cetățenilor, împreună cu individul Ion Perian din aceeași comună, a săvârșit două furturi.

Primul furt l-au comis în Sănnicolaul-Mare la un gospodar, dela care au luat mai multe lucruri casnice în valoare de 900 lei.

Apoi, după ce au pus prada la loc bun, s'au dus împreună în comuna vecină, Cenad, de unde au mai furat porumb și grâu în valoare de 2500 lei.

Dimineața pe la orele 5 când s'au întors din expediția nocturnă cu prada în spinare, au fost observați de gardul Vasile Pescariu.

Seftii de post din comunele respective, cărora li s'au adus cazurile la cunoștință, au făcut convenitele cercetări, găsind la cei doi hoși lucrurile furate. Amândoi au fost aduși la parchet.

Noul regim al zahărului

București, 19. — În conferința ce s'a ținut azi la Ministerul de Industrie, s'a stabilit noul regim al zahărului. Vagonul desfecă a fost fixat la 7700 lei, iar suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr a

fost mărită la 54.000 de hectare.

Convenția care s'a încheiat între cultivatorii de sfeclă și fabricanții de zahăr, va fi supusă ratificării delegației economice a guvernului care va emite un jurnal al Consiliului de ministri.

S'a scufundat un vas german care transporta arme în Spania naționalistă

Londra, 19. (Radior). — Vasul german „Klausboege” s'a scufundat în Marea Nordului în mai puțin de zece minute.

Vasul suedez „Sverre”, sosit în ajutor a luat pe bord întregul echipajiu. Scufundarea nu se datorește unei mine, cum cărcătură de arme.

Vasul german se îndrepta spre portul naționalist-spaniol Huelva cu o încărcătură de arme.

Părintele Grigore Cristescu a fost suspendat din învățământ

BUCUREȘTI, 19. — Ministerul Educației Naționale a suspendat din învățământ pe Părintele Grigore Cristescu, profesor la facultatea de teologie din Bucu-

rești, pentruca a continuat sa face politica, chiar de pe catedra. S'a deschis o anchetă.

Un țigan a furat unui copil 1500 lei și l-a aruncat în Bega

Într'un caz care ne arată până unde merge ticăloșia unui răutăcător.

Un copil, Gheorghe Pavel de 16 ani din orașul nostru, trecuse ieri seară peste podul Decabal. Un țigan pe care nu l-a cunoscut l-a întâmpinat și a început să-l răpădărească.

Țiganul a găsit în buzunarul hainei copilului suma de 1500 lei pe care l-a luat. Apoi a prins pe copil în brațe și l-a aruncat în canalul Bega.

După această ispravă, țiganul a fugit.

Cățiva trecători au auzit strigătele copilului și l-au salvat dela înec. Oamenii au anunțat apoi Salvarea, care cu o ambulanță l-a ridicat și l-a internat la Spitalul de Stat.

Țiganul n'a fost încă prins și poate să nu va fi.

E curios însă că, la acea ora, nu s'a găsit nici un gardian prin apropiere.

INFORMAȚIUNI ÎNTÂMLĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

St. Sinod a votat ieri, în ședința tinută, un proiect de lege pentru o nouă organizare a învățământului teologic. Sinodul a fost apoi prorogată.

Ministerul de Finanțe a încheiat o convenție cu centrala cooperativelor de con-

Cinematografe

Capitol: Uraganul, cu John Hall și Dorothy Lamour.

Apollo: Subjugat de tine, cu Lawrence Tibbett.

Mivoli: Vreau să știu cine ești, cu Liane Haidt, Gustav Fröhlich și Szöke Szakál.

CORSO

Cinematograf de premiere Arad
Telefon 20-65

După „Semnul Crucii”, „Cleopatra” și „Cruciadele”

Genialul CECIL B. MILLE a creiat filmul care întrece toate operele sale:

Corsarul

cu

Fredrich March, Franciska Gaal și Akim Tamiroff

Reprezentării 11.30, 2.30, 5, 7.15 și 9.30

La orele 2.30 prețuri reduse

SELECT, Arad

Ora 3, 5, 7.15 și 9.15 fix

Congresul Regilor

O strălucită comedie, cu JENNY JUGO

CENTRAL, Arad

Dela orele 5 în continuare.

Program dublu cu prețuri estive.

Un băiat timid

(Premieră)

O super-revistă luxoasă, cu cele mai noi cântece și dansuri.

Cu:

ALICE FAYE

Orchestra BEN BERNIE

II.

Prințesa

patinajului

(Repriza)

La dorința generală s'a readus acest film de cea mai mare frumusețe

SONJA HENIE,

și FRATII RIZ, celebrii comici.

sum pentru vânzarea sării în tot cuprinsul țării.

La Piatra Neamț incendiul a distrus, în comuna Podoleni, peste 40 case, pagubele fiind foarte mari.

Di Andre Thierry, Ministrul Franței la București, va pleca la Paris pentru a lua parte la conferința ambasadurilor și a ministrilor plenipotențiarilor, convocată de dl. Paul Boucœur, ministrul de externe al Franței.

Di Gh. Tătărescu, fost prim ministru și actual ministru interimar la Externe, a primit ieri vizita dlui Arcziszewski, ministrul poloniei la București, care l-a pus în curent cu stadiul debaterilor în incidentul de frontiera polono-lituană.

Direcția generală C. F. R. a fixat nouă reguli pentru călătoria în vagonul direct Cernăuți—Oradea, via Polonia—Cehoslovacia. Călătorii vor plăti în afară de tariful trenului personal și un supliment de accelerat: 130 lei în cl. II și 80 în cl. 3. Cei cu abonamente sunt scutiți.

Ministerul de Finanțe face cunoscut că, în conformitatea cu legea fondului național al aviației, urmează să se perceapă drepturile respective și pentru articolele de parfumerie și toaletă de lux, precum și vinuri spumoase și beuturi spirituoase.

Cererile de funcționare a morilor mici se vor depune de acum înainte la inspectoratele industriale respective.

Farmacii de serviciu

Duminică, 20 Martie.

Cetate; Blumberg, Str. 10 Mai.
Fabrică; Schul, Str. Mareșal Joffre.
Elisabetin; Keller, Bdul Carol.
Iosefin; Steana, Piața Drăgălina.
Farmaciile: E. Panajoth, din Fratelia și Kövary-Chioreanu, din Mehala, au serviciu permanent.

Luni, 21 Martie 1938.

Cetate; Weiss, Str. Mery.
Fabrică; Șarpe, Piața Traian.
Elisabetin; Merkler, Str. Miron Costin.
Iosefin; Crăciun, Piața Drăgălina.
Farmaciile: E. Panajoth din Fratelia și Kövary-Chioreanu, din Mehala, au serviciu permanent.

Arad.

Duminică, 20 Martie 1938.

Dr. Földes, str. Eminescu 21.
Karpati, Calea Radnei.
Rosznyay, Piața Avram Iancu.

Luni, 21 Martie 1938.

Danciu, Piața Mihai Viteazu.
Vojtek, Bdul R. Maria 25.
Berger, Str. Gral Coandă 3.
Bercot, lângă gara CFR.

Ce ascultăm la radio

Duminică, 20 Martie 1938.

RADIO BUCUREȘTI, RADIO ROMANIA

7.30: Gimnastică ritmică, Radio-jurnal.
Concert de duminică (discuri). Sfaturi gospodărești și medicale. 8.30: Inchiderea emisiunii. 9.55: Ora religioasă. 13: Ora Culturală. Sport. Cota Dunării. 13.10: Concert de prânz, Orchestra Grigoras Dinicu; Arie naționale. 14.10: Ora Mersului vremii, Radio jurnal. 14.25: Continuarea concertului. 14.40: Ora veselă; Ion Mann. Ora satului. 15: Sfaturi pentru gospodari. 15.15: Muzică populară. Târâțul Ion Mătache. 15.45: Valeriu Măgureanu: De vorbă cu sătenii. 18: Ora Mersului vremii. 18.05: Muzică de dans. Jazzul James Koj (voce: Jean Moseopol). 19: Actualități medicale. 19.15: Continuarea concertului. 19.40: Trei povești de moarte de Prof. S. Mchedinti. 19.58: Sport: Rezultate tehnice. 20: Asoc. corală „Cântul Nostru” cond. de I. Croitoru. 20.30: Teatru: „Hanul roșu” de N. Căpreșu. 21.20: Muzică de dans (discuri). 22: Radio jurnal. 22.10: Al. Brailowsky pian (discuri). 22.30: Rezultate sportive de Radu Vasilescu. 22.45: Concert de seară din opere. Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski (canto: Constanta Bădeson). 24-1: Concert de noapte (discuri).

Accident de circulație. Aseară pe la orele 20.45 în dreptul farmaciei Kovács din cartierul Fabrică, tramvaiul No. 29 de pe linia III-a, condus de vâlmășii Pavel Neda, a excenit căruța lui Iosef Maghet din comuna Sacoșul-Mare. Căruța s'a sfărâmat complet, iar proprietarul, cât și animalele, s'au ales cu grave leziuni.

Reclamație. Elevul Carol Berger din strada C. D. Loga 16, a reclamat poliției că în noaptea de 17-18, cineva din aceiași curte l-a furat bicicleta cu No. 25.699.

Încercare de sinucidere din cauza mizeriei. În str. 1 Decembrie la No. 43, s'a consumat azi noapte încă una din dramele mizeriei.

În stare gravă, sinucigașa a fost transportată de Salvare la Spitalul de Stat.

MERSUL VREMI

Timpul probabil azi: Presiunea atmosferică în creștere; cerul mai mult senin; vânt slab din sectorul vestic. Temperatura în creștere; noaptea îngheț slab la munte; dimineața și seara ceață slabă.

Prețul cerealelor

Sâmbătă, 19 Martie.

Grâu: 77 kgr. 500 lei; 76 kgr. 490 lei; 75 kgr. 480 lei.
Porumb: 260—265 lei.
Fâină: „0” 930—950 lei; „4” 850—870 lei; „5” 800—820 lei; „6” 750—770 lei.
Târâțe: 340 lei
Seminte de dovleac: 680 lei.
Seminte floarea soarelui: 450 lei.

Modificarea legii pentru monopolul alcoolului

Ministerul de Finanțe studiază modificarea legii monopolului alcoolului, spre a se revizui unele inadvertențe și a se introduce unele dispoziții noi.

Se va menține regimul propriu al alcoolului, cu o singură excepție pe debitele din Transilvania și Banat, vor fi trecute sub același regim ca debitele din vechiul regat.

MICA PUBLICITATE

1 Leu 50 bani cuvântul
Anunțuri în chenar după tariful
Orice anunț sau publicațiune se plătește înainte

Cereri de serviciu

ROMÂN, calfă coloniale, cunoaște și germană, caută post, Timișoara III, Str. Odobescu 53.

Vânzări, cumpărări

CUMPAR haine uzate, bărbătești și femeiești, oferind prețul cel mai mare. Dna Hacker, Str. Ilarie Chendi 11, Arad.

MASINI DE SCRIS, tipuri cele mai noi au sosit, Timișoara I. Str. Embeser, firma „Meteor”.

Oferte de serviciu

STENOACTILOGRAFA căutam imediat care cunoaște perfect română cu sau fără mașina de scris pe 15. III. Adresa la ziar.

CAUTĂM agent; bine introduși în Banat pentru organizație de publicitate. Oferte cu documente de acțiune în copie la ziar sub „Acțiune ușoară”.

VĂNZĂTORI DE ZIARE agili, caută ziar românesc pentru Timișoara pe lângă retribuțiune convenabilă. A se adresa la ziar între orele 12-13.

CAUTĂM achizițori pricepuți care nosc bine Timișoara și provincia. La ziar sub „Abonamente și reclame”.

CAUTĂM om de serviciu, român care cunoaște bine Timișoara. A se adresa la ziar.

Inchirieri

CAUT garsonieră cu baie, liberă pe 1 Mai. A se adresa la administrația ziarului, Arad.

CAUT cameră mobilată pentru locuință de liceu cu masă, în Cetate. La ziar prețul. La ziar sub „Secundari”.

CAUT cameră, hall, bucătărie, în fii, aproape de tramvai III. Str. Vasii 27.

CAUT, camera mobilată, cu baie și trare separată, în Cetate, pe data 1 Aprilie. La ziar sub „A”.

Diverse

MĂSĂ BUNA ȘI GUSTOASĂ se găsește numai în casă la III. Bul. No. 11, etaj. I., ușa 9

STUDENT politehnician, meditez la clasa, Adresa la ziar sub „R”.

Camera de muncă a Banatului are 96.700 membri

Numărul profesioniștilor cari au cerut preschimbarea titlurilor de capacitate este de 47.000, dar comisiile de calificare se intrunesc anevoe

Din statisticele grafice ale Camerei de Muncă din Timișoara se constată existența a un număr de 96.704 membri. Inscuși.

Numărul este covârșitor de mare și cum se împarte pe profesii:

Funcționari: 10.108, cu un procent de 10,45%, meseriași 16.174, în procent de 16,73%; lucrători: 70.422, în procent de 72,82%.

Aceștia se împart pe orașe și regiuni astfel:

Timișoara:
Funcționari: 3930; meseriași: 2542; lucrători: 14.621.

Județul Timiș-Torontal:
Funcționari: 1314; meseriași: 6883; lucrători: 11.611.

Cum se vede, Camera de muncă are numai din Timișoara și județul Timiș-Torontal, un total de 50.861 membri. Restul până la 96.704 provin din județele: Caraș, Severin și Mehedinți.

RESCHIMBAREA TITLURILOR DE CAPACITATE

La începutul anului trecut, cum se știe, toți liber profesioniștii, membri ai Camerei de Muncă, au trebuit să prezinte vechile titluri de capacitate pentru a fi preschimbate.

Nu numai din Timișoara și județul Timiș-Torontal s'au prezentat 47.000

de cărți de lucru, urmând a fi verificate de comisiile de calificare.

Pentru fiecare breaslă s'a numit câte o comisie, adică 51 la număr.

Din aceste comisii, singură a cheluerilor și-a terminat lucrările. Celelalte, abia s'au intrunit.

În felul cum s'au constituit aceste comisii, s'a făcut o adevărată greșală. Din ele fac parte oameni cu multiple ocupații cari nu catadimesc să se intrunească pentru a termina lucrările de calificare.

Astfel, lucrările, după un an de zile, abia sunt la început.

Din această tergiversare a lucrărilor, devină o susedenie de neajunsuri. Cel mai mare este pentru acei lucrători cari au 3 ani de stagiu de calificare și ar dori să înceapă meseria pe cont propriu.

Aceștia nu pot obține brevetul de exercitare a meseriei, până ce nu prezintă titlul de capacitate, cartea de lucru preschimbată, pe care, deasemenea n'o poate primi fiindcă domni din comisii nu se intrunesc.

Ai doilea mare neajuns, este greutatea controlului elandestiunilor.

Cunoscând această situație, stăruim pe lângă Inspectoratul Industrial din localitate să intervină pentru urgentarea lucrărilor de calificare.

Aceasta și pentru ca lucrările să coste mai puțin.

BULETIN EXTERN

NEW-YORK, 19. (Rador.) — „Reuter“ anunță că lucrătorii dela 17 societăți petrolifere mexicane, au luat sub conducerea lor aceste societăți.

LONDRA, 19. (Rador.) — Un avion militar britanic s'a scrobit de o cofină lângă Corfecastle din cauza ceței. Avionul a luat foc. Sunt trei morți.

BELGRAD, 19. (Rador.) — Din sursă oficială se desminte că în Carintia ar fi fost arestați mai mulți fruntași sloveni și că mai multe ziare slovene ar fi fost suspendate.

MEXICO, 19. (Rador.) — Președintele Cardena sa anunțat că guvernul mexican va expropria toate societățile petrolifere străine, întrucât conducătorii acestora, au refuzat să se înțeleagă cu lucrătorii.

LONDRA, 19. (Rador.) — Ieri s'a semnat acordul comercial anglo-italian.

HAVANA, 19. (Rador.) — Un autobuz s'a prăbușit în râul ce curge dealungul soselei, în apropiere de satul Falgon din provincia Santa-Clara. Sunt 12 morți.

STOCKHOLM, 19. (Rador.) — D-na Paulina Brunius, artista cu mult renume, a fost numită directoare a Teatrului Dramatic. D-sa este prima femeie ce primește un post atât de important.

NEW-YORK, 19. (Rador.) — Ziarele publice, ca un eveniment senzational, căsătoria d-nei Marta Rochefort, fosta soție a Ducelui de Cavadonga, fiul fostului rege Alfons al Spaniei, cu un politician din serviciului aprentelor digitale, anume Adkins-junior.

D. Mareșal Averescu este complet restabilit

BUCUREȘTI, 19. — Dl Mareșal Averescu, după ce a primit ieri după amiaza pe prietenii săi, este complet restabilit și a plecat la Turnu-Severin, rămânând în Capitală, dea a primit ieri după amiaza pe prietenii săi. Astăzi este probabil ca dl Mareșal să părăsească locuința, făcând câteva vizite.

Noul curs de schimb la CFR

București, ... Regia autonomă CFR, a fixat următorul curs de schimb la ghizele cfr., dela 1 Aprilie: Lira egipteană 716.41; florin olandez 77.71; dragma 1.08; marca germană 39.39; franc belgian 4.74; pengoe 27.78; coroana daneză 31.22; lira otomană 83.83; lira sterlină 698.99; lira italiană 7.24; dolar american 140.22; dolar aur 241.86; franc francez 4.32; coroana ceha 4.89; lira palestiniană 699; zloti 26.55; șiling austriac 24.74; franc elvețian 32.27.

Generalul Franco refuză propunerile pentru armistițiu

Spania naționalistă nu va ceda nici o palmă de pământ vreunei puteri străine

ROMA, 19. (Rador.) — Dl Gadya de in „Giornale de Italia“ că Generalul Franco nu va accepta nici o propunere de armistițiu. El este hotărât să ducă până la capăt războiul pentru eliberarea Spaniei.

SARAGOSSA, 19. (Rador.) — Generalul Franco a declarat lui „Havas“ statului Mediteranean nu va fi moștenit din inițiativa Spaniei, dar că după victoria definitivă a naționaliștilor, nici o palmă de pământ spaniol nu va fi cedat unei puteri străine. În Spania sunt azi mai puțini străini decum acum un an, desminteți apoi ca neînțeleptele surse că în Spania naționalistă se așteaptă la captatori străini.

Știri economice

Fabrica Dermata din Cluj a obținut anul legi pentru protecția industriei la fabricarea pastei de ghetă și desolilor de gelatină.

La Arad s'a înființat sub denumirea: Industria Română de Ciorapi și Șosete S. A., o nouă întreprindere pentru fabricarea mărfurilor tricotate.

Dl Olănescu Valentin s'a înregistrat la Camera de Comerț și Industrie din Arad ca exportator de cerșă și lână.

George Harnisch din Arad a cerșă înregistrarea firmă sale de Colană și fierărie.

BILANȚUL BOMBARDAMENTELOR DELA BARCELONA

BARCELONA, 19. (Rador.) — „Reuter“ transmite: Agerția telegrafică spaniolă anunță că până acum, au fost scoase de sub ruine din Barcelona peste 1300 de victime ale raidurilor naționaliste de ieri. Numărul răniților trece de 2000.

VICECONSULUL FRANȚEI A FOST OMORIT

BARCELONA, 19. (Rador.) — În cursul bombardamentelor de ieri viceconsulul Franței a fost omorât, iar consulul general rănit.

PERU A RUPT RELATIILE CU SPANIA REPUBLICANĂ

LIMA, 19. (Rador.) — Întrucât guvernul republican din Barcelona nu a dat satisfacție mai multor cereri, guvernul peruvian a rupt relațiile diplomatice cu Spania republicană.

NAȚIONALISTI AU CAPTURAT UN DEPOZIT DE MUNIȚIUNI

SALAMANCA, 19. (Rador.) — Comunicatul oficial al marelui cartier naționalist, declară că pe frontul Aragon, trupele naționaliste au capturat un depozit de muniții; în cursul recunoașterilor făcute.

În depozit se află un milion și jumătate cartușe de infanterie și numeroase arme. Pe restul fronturilor, nimic nou de semnalat.

Inginerii Lascu și Botta dela I.A.R. rămân arestați

BRAȘOV, 19. — Tribunalul militar a respins ieri opoziția de punere în libertate a inginerilor Lascu și Botta, dela I. A. R. Tribunalul militar a decis ca ei să rămână arestați, admitând opoziția făcută de dl maior Diaconescu, procurorul militar.

Scăderi la bursa din New-York

New York, 19. (Rador.) — Nesiguranța cu sporirea marcată avoiumului tranștției europene și teama unei reacții de favorabile a cuvântării d-lui Hitler, au provocat la bursa din New-York o scădere generală de 2 până la 6 puncte, 7-8, cu o zi înainte.

Patriotismul muncitorilor francezi

PARIS, 19. — Unicele sindicatele metalurgice, regiunea parisiensă, ascultând de noile directive al dlui Blum, a hotărât să lucreze o oră pe zi în arsenalele aeronautice, pentru pregătirea materialului necesar apărării naționale.

America și salvagardarea păcii mondiale

Washington, 19. (Rador.) — Președintele Roosevelt, primind pe reprezentanții presei, a declarat că Statele-Unite nu au intenția să destăințeze interdicția trimiterii de arme și material de războiu Spania.

Președintele Roosevelt n'a declarat nimic cu privire la intenția sa de a duce conversații pentru o colaborare a Stateilor-Unite la salvagardarea păcii mondiale.

BUFEI BINE ASORTAT

Cele mai effine și delicioase băuturi.

Vinuri speciale din podgoria Aradului.

Zilnic „grătar special“ — bere proaspătă la pahar.

Se găsește numai la Berăria și Bodega

„La PECICANUC“ ARAD, Piața Avram Iancu.

ULTIMELE ȘTIRI

„Inchinându-se în fața forței” Lituania a dat satisfacție completă Poloniei

In ședință extraordinară dieta lituană a acceptat în întregime ultimatum-ul polonez — Ziarele franceze și engleze critică aspru acțiunea guvernului din Varșovia

Varșovia, 19. (Rador). — „Pat” transmite: Presa poloneză de azi dimineață cere guvernului să procedeze cu fermitate față de provocările guvernului lituanian. Presa polonă declară că poporul polonez așteaptă de la Lituania un da sau un nu la ultimatum. Trebuie respinsă energic orice idee de discuție cu privire la nota polonă.

Azi la orele 21 se va ști dacă este pace sau război în răspunsul lituaniei. Kaunas își hotărăște azi soarta. „Warszawska Dzienik Narodowy”, organul dreptei, observă că Polonia este silită să acționeze cu hotărâre și să prezinte Lituaniei cereri categorice. Aceste cereri nu ating altfel independența Lituaniei.

PRESA FRANCEZA ACUZA GERMANIA

PARIS, 19. (Rador.) — Presa franceză se ocupă de conflictul polono-lituanian. „Echo de Paris” scrie: Nu putem înălțura impresia că Polonia și Germania sunt înțelese. Tactica Poloniei este însă deosebit de periculoasă. „Epoque” scrie: Nu începe nici o îndoială că Germania împinge Polonia la această acțiune. O face ea oare pentru a desființa coridorul Danzig-ului și pentru a-l înlocui cu un coridor al Memel-ului? O face pentru a îndepărta atenția Poloniei de la evenimentele pe care le pregătește în Occident?

E foarte probabil. Dar chestiunea devine deosebit de serioasă, dacă ne gândim la rolul care Uniunea Sovietelor ar putea juca... Moscova nu va putea sau nu va să intervină, sau, ea se va hotărî pentru intervenție. În acest din urmă avem tot motivul a crede că Varșovia a primit asigurări de sprijin formale. „Le Populaire”, afirmă că în timp ce Germania împinge Polonia spre conflict armat, Marea Britanie și Franța intervin pentru a o răstă. Deasemenea și guvernul din Moscova, în momentul de față, tot încercă să ca diferendul să fie limitat.

Trupe polone spre frontiera Lituaniei

Varșovia, 19. (Rador). „Havas” transmite: Mai multe vase de război poloneze au părăsit baza lor de la Puck, în apropiere de Gdynia, pornind spre Nord-Est. Unitățile poloneze înaintază cu toată viteza. Se crede că ele se îndreaptă spre largul portului Memel.

Rămâne cu toate acestea, greu de înțeles pentru ce guvernul din Varșovia a crezut că este cazul să facă uz de metoda forte pentru a rezolva o problemă pe care până și Mareșalul Pilsudski, el — însuși polonez din Wilno, a lăsat-o atâta vreme fără soluție.

Lituania a acceptat condițiunile ultimatum-ului

KAUNAS, 19. (Rador.) — În mijlocul unei impresionante tăceri, dl Stanisauskis, președintele ad interim al Consiliului de miniștri, a anunțat Parlamentului că Lituania a acceptat condițiunile cuprinse în nota polonă, „inclinându-se în fața forței”. Dar a adăugat primul ministru, forța nu înseamnă dreptul. Rezoluția prin care se constată că guvernul a fost nevoit să accepte ultimatumul polon, a fost adoptată cu unanimitate.

VARȘOVIA, 19. (Rador.) — Comunicat oficial anunță că nota Poloniei adresată Lituaniei în ziua de 17 Martie, a fost acceptată azi la ora 12 de guvernul din Kaunas.

Agencia telegrafică „Universal” semnalează că în tot cuprinsul nopții detașamente de infanterie, cavalerie și artilerie și trupe motorizate au traversat orașul Wilno, îndreptându-se spre frontiera lituaniană.

De azi dimineață, de la orele 6, numeroase persoane așteptau deschiderea ghișeilor de la bănci și casele de economii, spre a-și retrage depunerile.

„Un ultimatum lipsit de orice scuză”, scrie „Daily Telegraph and Morning Post”, care amintește lituanienilor că și ei au pus stăpânire pe regiunea Memel în împrejurări analoage celor care au dus la încorporarea regiunii Wilno la Polonia. Cu toate acestea, nimic nu poate scuza ultimatum-ul, și mai puțin poate fi scuza alegerea momentului. Dacă politica ultimatelor devine molipsitoare, viitorul Europei se prezintă foarte întunecat.

TALLIN, 19. (Rador.) — Ministrul Lituaniei la Tallin a remis azi la miez de noapte ministerului Poloniei la Tallin răspunsul guvernului lituanian la ultimatumul polonez.

UN ULTIMATUM LIPSIT DE ORICE SCUZA

LONDRA, 19. (Rador.) — Presa britanică de azi dimineață, regretă în unanimitate conflictul polono-lituanian și nu se îndoiește că sfaturile de moderație date de Franța și Marea Britanie guvernelor din Varșovia și Kaunas, vor fi în cele din urmă ascultate.

Ceace face un conflict polono-lituanian excepțional de periculos, este că Uniunea Sovietelor ar putea să fie implicată. Ea a considerat întotdeauna independența Lituaniei ca fiind de interes vital pentru ea și nu ar rămâne indiferență în cazul când Lituania ar fi anexată, socotind că Varșovia este instrumentul expansiunii germane. O intervenție sovietică în favoarea Lituaniei, ar fi aproape sigur urmată de intervenția Reich-ului în favoarea Poloniei.

Relațiunile diplomatice au fost normalizate

VARȘOVIA, 19. (Rador.) — În urma acceptării de către Lituania a tuturor cererilor formulate în ultimatum-ul polonez, s'a procedat la Tallin, la sediul legăției poloneze, la un schimb de note între guvernele Poloniei și Lituaniei.

Nota guvernului lituanian anunță hotărâre identică din partea guvernului din Kaunas.

Nota polonă anunță guvernul din Kaunas că este hotărâtă să stabilească, cu începere de azi, relații diplomatice normale cu guvernul lituanian, numind cel mai târziu până la 31 Martie un ministru plenipotențiar la Kaunas.

OPINIA PUBLICA POLONEZA E SATISFĂCUTA

VARȘOVIA, 19. (Rador.) — Edițiile speciale ale ziarelor, anunțând rezolvarea incidentului polono-lituanian au apărut imediat după amiază. Se reea că Lituania a primit ultimatumul a fost primită cu entuziasm de întreaga opinie publică. Satisfacția se exprimă cu atât mai mult, cu cât au temeri că o presiunea antipoloneză fost exercitată de anumite puteri asupra guvernului lituanian, spre a spinge ultimatum-ul.

Guvernul polon declară în nota sa că asigură legăției Lituaniei la Varșovia condițiuni de funcționare normale.

Vizita d-lui Mitită Constantinescu la Arad

Sâmbătă înainte de amiază, d-l Mitită Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale, a ținut la Arad o consfătuire de îndrumare cu toți di-

rectori de sucursale ale Băncii Naționale din Transilvania și cu alte organe superioare ale Cooperăției, studiind problema Cooperăției din Ardeal și Banat și reorganizarea ei.

Dramă pasională în lumea studentească din Capitală

BUCUREȘTI, 19. — Azi dimineață s'a consumat o nouă dramă pasională. Tânărul George Dumitrescu a împușcat, din gelosie pe studenta

Liuba Fancoff și apoi s'a sinucis. Studenta este greu rănită în piept și nu va scăpa cu viață. George Dumitrescu pe lângă tot ajutorul dat, a murit.

Noul director general al presei

BUCUREȘTI, 19. — În Monitorul Oficial a apărut decretul-regal prin care dl Dumitru Dimăncescu, consilier de presă a fost numit în postul de director general, urmând a conduce și

supraveghea instituțiile ce compun direcțiunea generală a presei și propaganda, care funcționează pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri.

Măsuri intense pentru deparazitarea Basarabiei

BUCUREȘTI, 19. — Ministerul Sănătății, de acord cu cel al Educației Naționale a hotărât să facă o săpătură de deparazitare în Basarabia, acesta pentru combaterea exan-

tematicului în deosebi. Acțiunea va începe la 21 Martie și va avea caracterul unei campanii de deparazitare a armatei și 11.000 intelectuali ai săilor, profeți, învățători, notari etc.

Ducele de Windsor a intervenit pe lângă d. Hitler în favoarea arestațiilor dela Viena

PARIS, 19. (Rador.) — Agenția „Stamps” anunță că Ducele de Windsor a trimis Cancelarului Hitler un apel, rugându-l să pună în libertate pe mai mulți prieteni ai săi din Viena.

niț Ducele de Windsor, sunt: Baron Eugen și Louis de Rothschild și profesorul Neumann, specialist otorinolaringolog, care a fugit pe Duce în mai multe rânduri.